

EDITORIAL

Setkal jsem se s tím v soudních rozhodnutích nebo odborných příspěvcích už tolikrát, že to prostě nemůže být náhoda: ta nejméně obhajitelná rozhodnutí nebo odborné závěry ve svém odůvodnění často obsahují výrazy jako „soud/autor má bez jakýchkoliv pochybností za to...“, „nevzniká žádná pochybnost o tom, že...“, „lze tedy bych jakýchkoliv pochyb uzavřít...“ atp.

Opakované vzývání „bezpochybnosti“ se nakonec zdá být příznakem neobhajitelnosti: odůvodnění autor „zesiluje“ pomocí těchto výrazů proto, aby přehlušil ten neodbytný hlas, který mu sděluje, že by se mohl mýlit.

Primárně jde o druh intrapersonální lži – sebeklamu, za kterým přitom nebude nějaká osobní predispozice. Jde spíše o myšlenkový postup, který vytěsňuje možné do krámu se nehodící alternativy, mírní stres z chybného úsudku a zachovává integritu představ o sobě samém – v komfortních závěrech, které jsou tak dokonale zákonně zjevné, že nevzniká ani ten nejmenší prostor pro nějaké to nimravé pochybování.

Pokud je ale určen k přesvědčení okolí, selhává. „Bezpochybnost“ je chabým pokusem o „bezchybnost“, jako kdyby právě toto byla v právu kýžená meta. Na čtenáře tato autorská sugesce bude mít jen minimální vliv, zvláště pokud má obdobnou obrannou strategii, lehce ji prokoukne.

Mantra bezpochybnosti neuvede čtenáře do přítakávacího tranzu. S rostoucím počtem takových sebepřesvědčovacích výrazů v textu naopak jen roste podezření, že autor textu zas tak pevný v kramflecích nebyl a nabízené alternativy ze strachu raději vytěsnil.

Netuší přitom, že sdílením – svých pochybností a slabostí – by si v očích čtenáře nijak neublížil. Naopak by jen získal. A získali bychom i my všichni, když uvážíme, že právě s touto uměle získanou siláckou „bezpochybností“ se zapalovaly hranice a ničily osudy.

Není nakonec celé to nápadné sebeujišťování náповědou pro vnímavého čtenáře? A tedy způsobem, jak si pravda najde cestu ze sevření „nepochybujícího“ autorského ega – jako voda, která po kapkách prosakuje skrze zdánlivě neproniknutelnou přehradu? Ovšem, poměřovat takto ega druhých je jako měřit světelnost přístrojem, který má podsvícený displej. Člověk vždycky něco naměří. I v úplné tmě.

Josef Kotásek